

BIOGRAM ROZSZERZONY

1. ARTYKUŁY

1. *Komunikacja komplikacji i komplikacja komunikacji Porozumiewanie się zwierząt ludzkich i nie-ludzkich na tle założeń biosemiotyki.* „Zoophilologica. Polish Journal of Animal Studies” 2022, 1(9), s. 1–34.
2. *Reflection on the Borders of Language and Speech in Light of Discoveries in Zoosemiotics.* „Zoophilologica. Polish Journal of Animal Studies” 2021, 1(7), s. 1–53.
3. *Gramatyka języka w komputerze mózgu i programie umysłu. W poszukiwaniu realnego cerebralnie i mentalnie modelu składni.* „Logopedia Silesiana” 2019, 8, 31 s. 71–93.
4. *Parser gramatyczny i jego strategie poznawcze. Kilka uwag na temat syntaksy i percepcji.* „Logopedia Silesiana” 2019, 8, s. 94–123.
5. *Małpia gramatyka? Porównanie potencjału kombinatorycznego ludzi i szympanсів (studium przypadku).* „Zoophilologica. Polish Journal of Animal Studies” 2017, 3, s. 109–127.
6. *Studia nad filogenezą języka i mowy jako zwierciadło, w którym przeglądamy się nowoczesne koncepcje lingwistyczne.* „Teksty z Ulicy. Zeszyt memetyczny” 2017, 18, s. 81–115.
7. *Która gramatyka jest realna psychologicznie? Wybrane modele lingwistyczne na tle wyników badań eksperymentalnych.* „Forum Lingwistyczne” 2017, 4, s. 79–94.
8. *Badania eksperymentalne w zakresie semantyki języka naturalnego. Przyczynek do dyskusji nad realnością psychologiczną hipotez lingwistycznych.* „Postscriptum Polonistyczne” 2017, 1(19), s. 11–26.
9. *Transformacje morfosyntaktyczne w badaniach eksperymentalnych, czyli lingwistyka między matematyką a psychologią.* „Białostockie Archiwum Językowe” 2017, 17, s. 11–28.
10. *Przetwarzanie języka/mowy w umyśle/mózgu na tle wyników wybranych eksperymentów neurolingwistycznych.* „Logopedia Silesiana” 2016, 5, s. 54–80.
11. *W kręgu modeli neurolingwistycznych: wybrane propozycje i wstępne interpretacje.* „Logopedia Silesiana” 2016, 5, s. 31–53.
12. *Ile zwierzęcia w człowieku? Kategoria ZWIERZĘ w ludzkim mózgu, umyśle i języku.* „Zoophilologica. Polish Journal of Animal Studies” 2016, 2, s. 73–81.

13. *O językowej naturze istot nienarodzonych (na tle właściwości walencyjnych implikujących je czasownikowych predykatów)*. „Linguistica Copernicana” 2016, 13, s. 217–237.
14. *Gramatyka w komputerze. O dydaktycznych pożytkach płynących ze spotkań lingwistyki z informatyką*. W: *Edukacja polonistyczna jako zobowiązanie. Powszechność i elitarność polonistyki*. Red. E. Jaskółowa, D. Krzyżyk, B. Niesporek-Szamburska, M. Wójcik-Dudek. Katowice 2016, s. 429–445.
15. *Jak mózg/umysł przetwarza język/mowę? Zarys pewnego scenariusz*. „Polonica” 2016, XXXVI, s. 111–144.
16. *Czy język mógł powstać samorzutnie? O pewnej koincydencji w ewolucji języka*. W: *Biological Turn. Idee biologii w humanistyce współczesnej*. Red. D. Wężowicz-Ziółkowska, E. Wieczorkowska. Katowice 2016, s. 130–145.
17. *Przyczynek do studiów nad biologiczną ewolucją komunikacji. Na tropie pewnej hipotezy*. „Zoophilologica. Polish Journal of Animal Studies” 2015, 1, s. 133–147.
18. *Polskie przyimki prefigowane (próba opisu generatywnego)*. „Studia Językoznawcze. Synchroniczne i diachroniczne aspekty polszczyzny” 2015, XIV, s. 391–406.
19. *O propozycjach klasyfikacji jednostek mowy ludzkiej – polemicznie*. „Forum Lingwistyczne” 2015, 2, s. 123–138.
20. *Przegląd badań z zakresu semantyki językoznawczej prowadzonych w Polsce po 1989 r.* „Język Polski” 2015, XCV, 1-2, s. 13–30.
21. *Co językoznawca może (po)wiedzieć o prawdzie? Analiza semantyczna jednostki JEST PRAWDA, ŻE P.* „Prace Filologiczne” 2014, LXV, s. 303–315.
22. *Modele lingwistyczne – ile i dla kogo?* W: *Maiuscula linguistica. Studia in honorem Professori Matthia Grochowski sextuagesimo quinto dedicata*. Red. A. Moroz, P. Sobotka, M. Żabowska, Warszawa 2014, s. 339–354.
23. *O granicach werbalizacji, czyli „ile” i „co” można wyrazić w języku? Próba sformułowania problemu*, „Forum Lingwistyczne” 2014, 1, s. 51–63.
24. *Zarys przyszłej klasyfikacji dyscyplin językoznawczych (kilka porządkujących uwag)*. „Issledowanija po sławiańskim jazykam” 2014, 19-1, s. 143–155.
25. *„O drabinie bytów” w języku*. „Speculum Linguisticum” 2014, 1, s. 9–22.
26. *Niektóre właściwości gramatyczne i semantyczne leksemu BÓG*. „Polonica” 2013, XXXIII, s. 179–193.
27. *Kim (czym) jest zwierzę i kto (co) jest zwierzęciem? Garść uwag językowych*. „Linguistica Copernicana” 2013, 1(9), s. 183–202.

28. *Fenomenologia lingwistyczna, czyli o „chmurce filozofii w kropli lingwistyki” (na marginesie książki A. Bogusławskiego pt. A Study in the Linguistics-Philosophy Interface)*. W: *Linguarum silva. Tom 2. Słowo – znaczenie – relacja w języku i w tekście*. Red. B. Mitrenga. Katowice 2013, s. 215–225.
29. *Językoznawstwo współczesne na tle koncepcji programów badawczych I. Lakatosa*. „Linguistica Copernicana” 2013, 2(10), s. 235–254.
30. *O przyimku NA PODSTAWIE [CZEGOŚ]*. *Od podstaw i nie bez podstaw*. „Kwartalnik Językoznawczy” 2013, 1(3), s. 31–48.
31. *Co to jest życie? Preliminaria semantyczne*. „Linguistica Copernicana” 2012, (1)7, s. 191–208.
32. *O wynikaniu w języku (szkic semantyczny)*. „Polonica” 2012, XXXII, s. 119–131.
33. *Opozycja „człowiek (umysł) – maszyna (komputer)” w języku. Głos językoznawczy w dyskusji nad sztuczną inteligencją*. W: *Linguarum silva. Tom 1. Opozycja – przeciwieństwo – kontrast w języku i tekście*. Red. B. Mitrenga. Katowice 2012, s. 15–36.
34. *Kilka uwag o znaczeniu czasownika ZASTANAWIAĆ SIĘ*. „Prace Językoznawcze” 2012, XIV, s. 201–211.
35. *O szaleństwie w języku, czyli na manowcach umysłu (na przykładzie czasownika OSZALEĆ)*. „LingVaria” 2012, 14, s. 23–38.
36. *Polskie czasowniki wnioskowania – stan badań, hipotezy i perspektywy*. „Issledowanija po sławiańskim jazykam” 2012, 17-1, s. 35–49.
37. *O semantyce poruszeń umysłu, czyli o „ruchu myśli w języku” (na przykładzie wyrażenia KTOŚ KRAŻY MYŚLAMI WOKÓŁ KOGOŚ/CZEGOŚ)*. „Kwartalnik Językoznawczy” 2012, 2(10), s. 49–65.
38. *Co mogę (po)wiedzieć o wiedzy, komunikacji i myślach zwierząt? Rekonesans semantyczny*. „Linguistica Copernicana” 2011, 2(6), s. 47–62.
39. *O przecuciach, czyli między tajemnicą a inferencją*. „Linguistica Copernicana” 2011, 1(5), s. 111–123.
40. *Czytać w czyichś oczach, czyli od inferencji do empatii*. „Prace Filologiczne. Seria Językoznawcza” 2011, LXII, s. 185–194.
41. *Snując domysły na temat znaczenia czasownika DOMYŚLIĆ SIĘ*. „Język Polski” 2011, XCI, 5, s. 335–342.
42. *Pierwej rozważ, potem odważ... Rozważania semantyczne o czasowniku ROZWAŻAĆ*. „Kwartalnik Językoznawczy” 2011, 4(8), s. 33–48.

43. *Portret semantyczny czasownika ZWĘSZYĆ. Od zmysłu do umysłu.* „Poradnik Językowy” 2010, 3, s. 43–53.
44. *Jak opisywać czasowniki rozumowania?* W: *Język polski wczoraj, dziś i jutro.* Red. B. Czopek-Kopciuch, P. Żmigrodzki. Kraków 2010, s. 120–128.
45. *Czasowniki rozumowania w perspektywie semantyczno-leksykalnej.* „Polonica” 2010, XXX, s. 109–122.
46. *Kilka uwag o znaczeniu jednostki ROZUMOWANIE.* W: *Świat ukryty w słowach, czyli o znaczeniu gramatycznym, leksykalnym i etymologicznym.* Red. I. Generowicz, E. Kaczmarek, I. M. Doliński. Warszawa 2009, s. 299–310.
47. *Wokół czasownika ZGADNAĆ (studium semantyczne).* „Linguistica Copernicana” 2009, 2(2), s. 81–94.
48. *Semantyka i składnia czasownika ODKRYĆ.* „LingVaria” 2009, 2(8), s. 47–57.
49. *O czasowniku UOGÓLNIĆ (analiza semantyczna).* W: *W kręgu teorii. Studia językoznawcze dedykowane Profesorowi Kazimierzowi Polańskiemu in memoriam.* Red. H. Fontański, R. Molencki, O. Wolińska. Katowice 2009, s. 151–160.
50. *Semantyczna i składniowa charakterystyka jednostek leksykalnych zawierających segment UZASADNIĆ.* W: *Z zagadnień leksykalno-semantycznych. Wokół słów i znaczeń III.* Red. B. Milewska, S. Rzedzicka, Gdańsk 2009, s. 267–276.
51. *Składnia czasownika ARGUMENTOWAĆ w perspektywie semantyczno-generatywnej (próba analizy metalingwistycznej).* „LingVaria” 2008, 2(6), s. 29–39.
52. *O treściowej zawartości czasowników z segmentami ARGUMENTOWAĆ i UARGUMENTOWAĆ.* „Poradnik Językowy” 2008, 6, s. 3–13.
53. *Semantyka i składnia wybranych czasowników rozumowania.* W: *Nowe zjawiska w języku, tekście i komunikacji II.* Red. M. Rutkowski, K. Zawilska. Olsztyn 2008, s. 36–47.
54. *O znaczeniu i gramatycznej budowie wybranych polskich czasowników rozumowania.* W: *Z zagadnień leksykologii i leksykografii języków słowiańskich.* Red. J. Kamper-Warejko, I. Kaproń-Charzyńska. Toruń 2008, s. 215–223.
55. *Semantyczny opis przyimkowych jednostek języka o postaci W ŚRODKU, NA ŚRODKU, POŚRODKU.* W: *Studia nad współczesną polszczyzną. Gramatyka, semantyka, pragmatyka.* Red. A. Dobaczewski, Toruń 2007, s. 227–239.
56. *Frazy z przyimkami wtórnymi WE WNEĘTRZU i W ŚRODKU w modelu składni generatywnej.* „Polonica” 2007, XXVIII, s. 83–91.

57. *Semantyczno-składniowy opis fraz przyimkowo-nominalnych, zawierających wyrażenia W GŁĘBI i W OBREBIE*. „Poradnik Językowy” 2006, 5, s. 23–38.
58. *O przyimkach graficznie złożonych WE WNĘTRZU i W ŚRODKU, czyli od składni syntetycznej do analitycznej*. W: *Nowe zjawiska w języku, tekście i komunikacji*. Red. A. Naruszewicz-Duchlińska, M. Rutkowski, Olsztyn 2006, s. 66–73.
59. *Aporie w semantyce leksykalnej (na przykładzie semantycznego opisu wyrażeń WEWNĄTRZ, WE WNĘTRZU i NA ZEWNĄTRZ)*. „Polonica” 2005, XXIV–XXV, s. 157–171.
60. *O świadomości leksykograficznej kandydatów na polonistów (na podstawie badań ankietowych)*. „Poradnik Językowy” 2005, 5, s. 3–21. (współautorzy: Żmigrodzki P., Ułitzka E.)
61. *O zastosowaniu teorii algorytmów w dydaktyce języka polskiego jako języka obcego*. „Postscriptum” 2005, 2(50), s. 79–95.
62. *Algorytmizacja gramatyki i ortografii – teoria oraz jej wykorzystanie w praktyce*. „Roczniki Humanistyczne. Językoznawstwo” 2004, 52, 6, s. 149–180.
63. *Mereologiczna charakterystyka niektórych relacji przestrzennych*. „Congress. Kwartalnik naukowy” 2003, 1, s. 6–11.
64. *Algorytmiczne nauczanie gramatyki – teoria oraz wnioski do praktyki (2)*. W: *Studencki ruch naukowy – wyzwania XXI wieku. Materiały Międzynarodowej Konferencji Studenckich Kół Naukowych. Siedlce 15–16 kwietnia 2002 r.* Red. K. Jankowski, I. Kabzińska. Siedlce 2003, s. 46–50.
65. *Twierdzenie Gödla a problem zupełności i niesprzeczności modeli generatywnych*. „Polonica” 2002, XXI, s. 193–202.
66. *Algorytmiczne nauczanie gramatyki – teoria oraz wnioski dla praktyki (1)*. W: *Szczególne problemy człowieka i edukacji u progu XXI wieku. Księga jubileuszowa ofiarowana Profesorowi Bogdanowi Snochowi*. Red. S. Podobiński, U. Ordon, E. Skoczyła-Krotla, A. Siedlaczek. Częstochowa 2002, s. 383–390.
67. *Składnia negacji w zdaniach ekstensjonalnych (2)*. W: *Wokół archeologii słów i ich funkcjonowania. Księga Jubileuszowa ofiarowana Profesorowi Andrzejowi Bańkowskiemu*. Red. S. Podobiński, M. Lesz-Duk. Częstochowa 2001, s. 165–174.
68. *Składnia negacji w zdaniach ekstensjonalnych (1)*. W: *Gramatyka – język – świat. Zeszyt Studenckiego Koła Naukowego Językoznawców Uniwersytetu Śląskiego*. Red. P. Żmigrodzki. Katowice 2001, s. 7–17.

2. KSIĄŻKI

Publikacje naukowe

Monografie

1. *Od przesłanki do konkluzji. Polskie czasowniki wnioskowania.* Katowice 2013. Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 352 s.
2. *Przymyki lokatywno-inkluzyjne we współczesnym języku polskim W GŁĘBI, W OBREBIE, W ŚRODKU, WE WNĘTRZU.* Katowice 2008. Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 151 s.

Publikacje dydaktyczne

Podręczniki

1. *Język w świetle odkryć nauki.* Kraków 2011. Wydawnictwo Petrus, 453 s.
2. *Najnowszy podręcznik gramatyki języka polskiego.* Kraków 2011. Wydawnictwo Petrus, 332 s. (współautor: Polański E.)

Poradniki

1. *Nauka o języku w teorii i zadaniach. Szkoła średnia.* Warszawa 2007. Dom Wydawniczy Bellona, 200 s.
2. *Nauka o języku w teorii i zadaniach. Gimnazjum.* Warszawa 2006. Dom Wydawniczy Bellona, 213 s.
3. *Nauka o języku w teorii i zadaniach. Szkoła podstawowa.* Warszawa 2006. Dom Wydawniczy Bellona, 184 s.
4. *Powtórka z gramatyki. Liceum.* Warszawa 2005. Wydawnictwo Skrypt, 182 s.
5. *Powtórka z gramatyki. Gimnazjum.* Warszawa 2004. Wydawnictwo Skrypt, 128 s.
6. *Powtórka z gramatyki. Szkoła podstawowa.* Warszawa 2004. Wydawnictwo Skrypt, 96 s.
7. *Dyktanda z wyjaśnieniami pisowni trudnych wyrazów.* Warszawa 2004. Wydawnictwo Skrypt, 151 s. (współautor: Chrzanowski M.)
8. *Ortografia, co w szóstkę trafia. Reguły, zasady, setki przykładów. Proste sposoby ustalania pisowni każdego wyrazu.* Warszawa 2002. Wydawnictwo Skrypt, 72 s.

Leksykony

1. *Leksykon wiedzy o języku polskim. Nie tylko dla uczniów.* Kraków 2010. Wydawnictwo Petrus, 321 s. (współautor: Polański E.)
2. *Szkolny słownik wiedzy o języku.* Warszawa 2005. Wydawnictwo Skrypt, 192 s.

Słowniki

1. *Słownik języka polskiego z frazeologizmami i przysłowiami.* Warszawa 2005/2008. Przedsiębiorstwo Wydawniczo-Handlowo-Usługowe Arti Centrum, 526 s. (współautorzy: Polański E., Dereń E.)
2. *Słownik języka polskiego.* Katowice 2005. Wydawnictwo Videograf II, 814 s. (współautorzy: Polański E., Szopa M.)
3. *Słownik ortograficzny w wyrażeniach.* Wrocław 2005. Wydawnictwo Europa, 446 s. (współautorzy: Polański E., Kita M., Dereń E.)
4. *Słownik języka polskiego.* Katowice 2004. Wydawnictwo Videograf II, 688 s. (współautorzy: Polański E., Szopa M.)
5. *Słownik ortograficzny z regułami pisowni i interpunkcji.* Warszawa 2001. Wydawnictwo Skrypt, 692 s. (współpraca z: Polański E.).